

BIJLAGE 2 Toelichting actualisatie Meerjaren Investeringsplan 2022

Het meerjaren investeringsplan (MIP) wordt in 2022 geactualiseerd op nieuwe ontwikkelingen. Dit vormt onderdeel van de besluitvorming over de begroting 2022-2026 (die gelijktijdig met de uitvoeringsnota in de raad wordt behandeld). Omdat bijstellingen in de jaarschijf 2022 geen onderdeel vormen van de begrotingstoelichting, vindt dit hierbij plaats. Hierbij wordt de actuele jaarschijf voor investeringen in 2022 afgezet tegen de jaarschijf 2022 uit de begroting 2022-2025 die in november 2021 door de raad is vastgesteld. Bijstellingen van meer dan € 2,5 mln. worden afzonderlijk toegelicht. Daar waar sprake is van een bijstelling van meer dan € 2,5 mln. heeft de regel een grijze markering.

Investering	Actuele begroting 2022			Begroting 2022			Omvang actualisatie			Toelichting bijstelling Toelichting op bijstellingen > 2,5 mln.
	Bruto	Bijdragen derden/ voorz.	Aandeel gemeente	Bruto	Bijdragen derden/ voorz.	Aandeel gemeente	Bruto	Bijdragen derden/ voorz.	Aandeel gemeente	
01 - Gemeenteraad	100	-	100	-	-	0	100	0	100	
Concernbrede Informatiesystemen	100	-	100	-	-	0	100	0	100	
03 - Duurzaamheid, Milieu en Energietransitie	17.794	-	17.794	13.082	-	13.082	4.712	0	4.712	
Afvalverwijdering	2.545	-	2.545	3.082	-	3.082	-537	0	-537	- Actualisatie verduurzaming vastgoed: Dit betreft het doorschuiven van projecten en beschikbare dekking die voor 2021 stonden gepland en geen doorgang konden vinden door o.a. corona en schaarste van bouwmaterialen.
Electrische snellaadstations	450	-	450	-	-	0	450	0	450	
Verduurzaming vastgoed	14.799	-	14.799	10.000	-	10.000	4.799	0	4.799	
05 - Cultuur en Bibliotheek	8.995	500	8.495	1.675	-	1.675	7.320	500	6.820	
Bibliotheek	4.644	-	4.644	250	-	250	4.394	0	4.394	- Actualisatie Bibliotheek: Dit heeft met name betrekking op de herinrichting van de Centrale Bibliotheek (RIS310890). Oorspronkelijk was de besteding grotendeels in 2021 begroot. Mede door corona is dat jaar € 4,3 mln. minder besteed. Deze dekking is doorgeschoven en bestedingen vinden alsnog in 2022 plaats.
Akoestiek Concordia	382	-	382	-	-	0	382	0	382	
Musea	600	500	100	-	-	0	600	500	100	
Noodzetel	1.348	-	1.348	-	-	0	1.348	0	1.348	
Overige accommodaties voor kunstbeoefening	2.021	-	2.021	1.425	-	1.425	596	0	596	
06 - Onderwijs	50.622	-	50.622	48.530	-	48.530	2.092	0	2.092	
Kinderopvang	6.504	-	6.504	10.804	-	10.804	-4.300	0	-4.300	- Actualisatie Kinderopvang: dit is het totaal van diverse projecten waarbij voor 3 projecten het oorspronkelijke ontwerp wordt aangepast. 1 project is nog in initiatieffase en onzeker. Voor een ander is de omgevingsvergunning nog niet verleend. Dit leidt tot lagere uitgaven in 2022
Onderwijshuisvesting Activiteiten en projecten stedelijk onderwijsbeleid	40	-	40	74	-	74	-34	0	-34	
Onderwijshuisvesting Bijzonder (voortgezet) speciaal onderwijs	1.709	-	1.709	2.153	-	2.153	-444	0	-444	
Onderwijshuisvesting Openbaar basisonderwijs	300	-	300	-	-	0	300	0	300	- Actualisatie openbaar en bijzonder basisonderwijs EN voortgezet onderwijs: Deze afwijkingen hebben betrekking op kleinere bijstellingen op ongeveer 40 onderliggende projecten. De mutaties zijn tweeledig 1) Herfaseren: Op diverse individuele projecten wordt de begroting jaarlijks geactualiseerd zodat de begroting accuraat blijft. Voor bepaalde projecten is de begroting naar 'voren gehaald' waardoor in 2022 meer activiteiten plaatsvinden. 2) Een andere bijkomende verklaring is dat de lonen en materiaalkosten fors zijn gestegen ten opzichte van een jaar geleden. Hiervoor zijn de budgetten voor 2022 geactualiseerd (binnen de beschikbare meerjarige dekking).
Onderwijshuisvesting openbaar en bijzonder basisonderwijs	31.197	-	31.197	27.355	-	27.355	3.842	0	3.842	
Onderwijshuisvesting openbaar en bijzonder speciaal voortgezet onderwijs	185	-	185	-	-	0	185	0	185	
Onderwijshuisvesting openbaar en bijzonder voortgezet onderwijs	10.687	-	10.687	8.144	-	8.144	2.543	0	2.543	
07 - Werk en Inkomen	200	-	200	-	-	0	200	0	200	
Dak Haeghe Groep	-	-	-	-	-	0	0	0	0	
Luchtbehandelingsinstallatie	200	-	200	-	-	0	200	0	200	
08 - Zorg, welzijn, jeugd en volksgezondheid	10.879	-	10.879	7.373	-	7.373	3.506	0	3.506	
Ambulancevervoer	-	-	-	550	-	550	-550	0	-550	- Actualisatie Zorg en Opvang: betreft de projecten Henri Faasdreef, Renovatie Da Costatraat en ontmoetingscentrum Morgenstond Midden. Deze projecten (waarover afzonderlijk is besloten) worden aan het MIP toegevoegd.
Beheer en exploitatie CJG	3.866	-	3.866	5.107	-	5.107	-1.241	0	-1.241	
Clïent Volg Systeem	2.500	-	2.500	1.456	-	1.456	1.044	0	1.044	
Ruimtebedende wijkcentra	-	-	-	-	-	0	0	0	0	
Zorg en Opvang	4.513	-	4.513	-	-	0	4.513	0	4.513	
Digitaal Gezinsdossier	-	-	-	260	-	260	-260	0	-260	

Investering	Actuele begroting 2022			Begroting 2022			Omvang actualisatie			Toelichting op bijstellingen > 2,5 mln.
	Bruto	Bijdragen derden/voorz.	Aandeel gemeente	Bruto	Bijdragen derden/voorz.	Aandeel gemeente	Bruto	Bijdragen derden/voorz.	Aandeel gemeente	
09 - Buitenruimte	84.891	24.229	60.662	63.453	80	63.373	21.438	24.149	-2.711	
3e haven Kadeherstel	1.654	-	1.654	100	-	100	1.554	0	1.554	- Actualisatie Kijkduin (diverse): Vertraging. Voornaamste oorzaken zijn de complexiteit (en daardoor ontstane vertraging) bij het project Kijkduin Entree en Fietsenstalling en het aanpassen van het ontwerp van de Openbare Ruimte. Hierdoor wordt 2022 minder besteed dan oorspronkelijk begroot.
Buitenruimte	1.170	-	1.170	1.563	-	1.563	-393	0	-393	
Campus Holland Spoor	1.368	-	1.368	1.440	-	1.440	-72	0	-72	
Kern BijzonderFASE 1 (REIS)	1.818	-	1.818	2.035	-	2.035	-217	0	-217	
Kijkduin	1.000	-	1.000	3.435	-	3.435	-2.435	0	-2.435	
KJ-plein/Koekamp en A12/Malieveld	1.253	-	1.253	449	80	369	804	-80	884	- Actualisatie Kraayenstein, Nieuw Waldeck en Houtwijk: De voorbereiding is verder uitgewerkt en de planning aangepast. In 2022 wordt minder uitgevoerd en deze werkzaamheden vinden plaats in 2022 en 2023
Kraayenstein fase 1* en fase 2, Nieuw Waldeck en Houtwijk	3.071	-	3.071	9.658	-	9.658	-6.587	0	-6.587	
Meerjarenprogramma kunstwerken	32.759	-	32.759	32.334	-	32.334	425	0	425	- Actualisatie Meerjarenprogramma Kunstwerken: Dit is in een omvangrijk programma met diverse afzonderlijke projecten. De actualisatie betreft:
Ondergrondse fietsenstalling Kijkduin	1.504	-	1.504	2.482	-	2.482	-978	0	-978	*Lagere lasten doordat enkele projecten in een later jaar worden begroot (o.a. Binckhorstbrug, Conradkade, Heemsterbrug en het Piet Heinplein).
OR Hobbemaplein	372	-	372	528	-	528	-156	0	-156	*Hogere lasten doordat Utrechtsebaan in 2021 is vertraagd i.v.m. juridisch procedure en in 2022 wordt uitgevoerd.
Oude Centrum	358	-	358	687	-	687	-329	0	-329	*Bij het coalitieakkoord zijn nieuwe investeringskredieten beschikbaar voor het MKJPK4, waarvan jaarschijf 2022 circa € 4,2 mln. bedraagt.
Overkluizing Utrechtsebaan-Grotiusplaats	7.200	-	7.200	-	-	0	7.200	0	7.200	
Vervangingsinvesteringen Riolering	24.229	24.229	-	-	-	0	24.229	24.229	0	
Renovatie Koningstunnel	5	-	5	-	-	0	5	0	5	- Actualisatie Utrechtsebaan/Grotiusplaats: Conform het raadsvoorstel over de gewijzigde scope van de overkluizing Utrechtsebaan (RIS 312232) is een investeringsbudget van totaal € 28,2 mln. opgenomen. Hiervan heeft € 7,2 mln. betrekking op 2022. Dit betreft € 3,2 mln. historische kosten t/m 2021 (vanuit de grondexploitatie) en € 4,0 mln. voor nadere voorbereidingskosten.
Tijdelijke fietsdepot	1.090	-	1.090	-	-	0	1.090	0	1.090	
Tophalte/HOR Leyweg	10	-	10	-	-	0	10	0	10	
Verlengde ondergrondse parkeergarage Kijkduin	1.002	-	1.002	2.118	-	2.118	-1.116	0	-1.116	
Vervanging en uitbreiding haveninstallaties	114	-	114	-	-	0	114	0	114	- Actualisatie Vervangingsinvesteringen Riolering: Per jaar wordt gemiddeld circa 16 km riool vervangen. In de begroting 22-25 zijn per abuis deze investeringen niet vermeld in het investeringsoverzicht. Voor 2022 is alsnog € 24 mln. begroot aan rioolvervangingen.
Vervanging penbare ruimte stadhuis	2.369	-	2.369	2.200	-	2.200	169	0	169	
Vissershavenstraat	500	-	500	2.177	-	2.177	-1.677	0	-1.677	
Wagenpark	1.733	-	1.733	-	-	0	1.733	0	1.733	
Westlandse Zoom	312	-	312	1.943	-	1.943	-1.631	0	-1.631	
Morgenstond Midden	-	-	-	304	-	304	-304	0	-304	
10 - Sport	1.967	-	1.967	1.471	-	1.471	496	0	496	
Groene sportvelden en terreinen	830	-	830	-	-	0	830	0	830	
Sport en spelaccommodaties	193	-	193	1.471	-	1.471	-1.278	0	-1.278	
Sport en spelaccommodaties (Let's stick together: athletic skills track)	444	-	444	-	-	0	444	0	444	
Sporthal Loosduinen	500	-	500	-	-	0	500	0	500	
11 - Economie	1.109	-	1.109	300	-	300	809	0	809	
World Forum Theaterinstallatie	659	-	659	300	-	300	359	0	359	
Herontwikkeling Beatrijstraat 8-12	450	-	450	-	-	0	450	0	450	
12 - Mobiliteit	60.941	44.438	16.503	53.250	8.460	44.790	7.691	35.978	-28.287	
Busplatform Den Haag Centraal	-	-	-	279	-	279	-279	0	-279	- Actualisatie Randstadrail: Het omzetten van de trajecten van lijn 6 en 12 is in voorbereiding. Uitvoering vindt plaats vanaf 2023/2024 en kredieten zijn daarop gefaseerd. De uitvoering van de trajecten Lijn 16 in volle gang. De subsidies (bijdragen derden) die de gemeente ontvangt, zijn toegevoegd
DHNC Fietsenkelder	834	834	-	-	-	0	834	834	0	
Herinrichting Gedempte gracht	-532	-	-532	800	-	800	-1.332	0	-1.332	
Inrichting verkeer	1.599	380	1.219	2.214	338	1.876	-615	42	-657	
Meerjarenplan Fiets	5.210	1.146	4.064	4.855	-	4.855	355	1.146	-791	
Morgenstond Midden	200	-	200	600	-	600	-400	0	-400	- Actualisatie parkeren in openbare ruimte: De uitvoering van het project in de vruchtenbuurt is vertraagd. Dit mede door een juridische procedure van het project aan de Mient.
Netwerk Randstadrail	33.827	28.293	5.534	9.645	-	9.645	24.182	28.293	-4.111	
Noordwestelijke Hoofdroute	1.732	-	1.732	1.420	-	1.420	312	0	312	
Onderdoorgang Hildebrandplein	630	-	630	1.005	-	1.005	-375	0	-375	- Actualisatie Trekvlittrace/Rotterdamsebaan: De tunnel is in februari 2021 geopend en binnen de beschikbare middelen uitgevoerd. De resterende projectonderdelen, met name de bedienentrale, de aanleg van de tweede
Ongelijke verkeersoplossing Lozerlaan-Erasmusweg	800	-	800	2.500	-	2.500	-1.700	0	-1.700	
Parkeergarages	300	-	300	-	-	0	300	0	300	

Investering	Actuele begroting 2022			Begroting 2022			Omvang actualisatie			Toelichting op bijstellingen > 2,5 mln.
	Bruto	Bijdragen derden/voorz.	Aandeel gemeente	Bruto	Bijdragen derden/voorz.	Aandeel gemeente	Bruto	Bijdragen derden/voorz.	Aandeel gemeente	
Parkeren openbare ruimte*	1.493	-	1.493	4.760	-	4.760	-3.267	0	-3.267	watertoevoer en restwerkzaamheden worden gedekt uit de resterende bijdragen van derden. Daardoor is de investering uit gemeentelijke dekking voor 2022 niet aangesproken en verlaagd. In het nieuwe coalitieakkoord is een besluit genomen over de vrijval van de projectmiddelen.
Trekvlittrace (Rotterdamsebaan)	9.403	11.760	-2.357	23.822	8.122	15.700	-14.419	3.638	-18.057	
Vereenvoudiging verkeersstromen 7-sprong	500	-	500	500	-	500	0	0	0	
Verkeersplan	2.333	2.025	308	850	-	850	1.483	2.025	-542	
Vorbereidingskrediet mobiliteit Coalitieakkoord 2018-2022	2.612	-	2.612	-	-	0	2.612	0	2.612	- Actualisatie Vorbereidingskrediet mobiliteit: In 2021 was een bedrag van € 8 mln. voor voorbereidingen aan projecten voor het OV en de fiets beschikbaar gesteld. De voorbereidingen zijn in 2021 vertraagd en vinden in 2022 en de komende jaren plaats. €2,6 mln. is doorgeschoven van 2021 naar 2022. Het gaat onder andere om projecten betreffende de lijnen 6 en 12, Trekfietstracé en HOV (ombouw viaducten en opwaarderen OV haltes CID-Binckhorst).
13 - Stadsontwikkeling en Wonen	22.410	-	22.410	19.991	-	19.991	2.419	0	2.419	
Aankoop woonwagens 2022	500	-	500	-	-	0	500	0	500	- Actualisatie de Titaan: Het totale projectbudget is van € 14,6 mln. tot € 16,9 mln. opgehoogd, zie 'Voortgang Titaan RIS310894'. Reden is prijsstijging op grondstoffen zoals hout, koper en staal. Ook zijn tijdens sloop onvoorziene zaken opgetreden zoals asbest en chroom6. Verder is de totale bouwtijd vertraagd vanwege de langere levertijd van bouwmaterialen. Hierdoor worden enkele in 2021 begrote werkzaamheden in 2022 uitgevoerd.
Aanleg riolering Callistoweg	180	-	180	-	-	0	180	0	180	
De Titaan	11.112	-	11.112	4.153	-	4.153	6.959	0	6.959	
EBS Module planeconomie	17	-	17	-	-	0	17	0	17	
Horeca/ detailhandel in Amare	271	-	271	-	-	0	271	0	271	- Actualisatie Zwolsestraat: Gezien de onzekerheid in de huidige doorlooptijd wordt rekening gehouden met een drie jaar latere oplevering ten opzichte van de planning van het Raadsbesluit (destijds oplevering dec 2022). Hierdoor wordt in 2022 minder besteed dan oorspronkelijk begroot.
Klusobjecten	55	-	55	-	-	0	55	0	55	
Kust gezond diversen	1.599	-	1.599	1.484	-	1.484	115	0	115	
Midden Boulevard Scheveningen	5.000	-	5.000	4.150	-	4.150	850	0	850	
Openbare parkeergarage Binckhorst (Binckpark)	-	-	-	-	-	0	0	0	0	
OR Junoblok (overige herinrichtingskosten)	1.541	-	1.541	204	-	204	1.337	0	1.337	
OR Junoblok (vernieuwing kademuren)	925	-	925	-	-	0	925	0	925	
Zwolsestraat, ongelijkvloerse kruising	1.210	-	1.210	10.000	-	10.000	-8.790	0	-8.790	
14 - Stadsdelen, Integratie en Dienstverlening	575	-	575	-	-	0	575	0	575	
Wijk / Buurtcentrum (Integratie - Dienstverl.)	523	-	523	-	-	0	523	0	523	
Wijkpark Cromvliet	52	-	52	-	-	0	52	0	52	
15 - Financiën	15.857	-	15.857	15.145	-	15.145	712	0	712	
Erfpachtapplicatie NEA	818	-	818	145	-	145	673	0	673	
Erfpacht	15.000	-	15.000	15.000	-	15.000	0	0	0	
Nieuw belastingstelsel	39	-	39	-	-	0	39	0	39	
Overhead	22.177	-	22.177	19.769	-	19.769	2.408	0	2.408	
Aanschaf hardware/software	1.500	-	1.500	3.000	-	3.000	-1.500	0	-1.500	- Actualisatie Verbouwing Fruitweg 17: Dit project is vertraagd o.a. als gevolg van materiaal- en personeelstekorten. Hierdoor is in 2021 minder uitgevoerd en minder projectbudget besteed. Deze dekking is voor 2022 beschikbaar gebleven. De oplevering van het project vindt in 2022 plaats en het project wordt taakstellend binnen budget gerealiseerd.
Cliënt Volg Systeem	660	-	660	-	-	0	660	0	660	
Concernbrede Informatiesystemen	5.582	-	5.582	3.900	-	3.900	1.682	0	1.682	
Diverse investeringen installaties	3.811	-	3.811	4.183	-	4.183	-372	0	-372	
Masterplan IT	5.389	-	5.389	6.779	-	6.779	-1.390	0	-1.390	
Reis Living Lab	532	-	532	535	-	535	-3	0	-3	
Verbouwing Fruitweg 17	4.280	-	4.280	-	-	0	4.280	0	4.280	
Vloerafwerking stadhuis en garage	-	-	-	1.372	-	1.372	-1.372	0	-1.372	
1 Financiële administratie	423	-	423	-	-	0	423	0	423	
Totale	298.517	69.167	229.350	244.039	8.540	235.499	54.478	60.627	-6.149	

* Op het project Kraayenstein Fase 1 is een tekort van € 0,25 mln. als gevolg van de langere doorlooptijd van het project. Dit wordt afgedekt door een voordeel vanuit het investeringskrediet Parkeren in woongebieden.